

DJØF
ASA

**Reaktioner og holdninger til regeringens
varslede personalereduktion i SKAT**

September 2006

Indholdsfortegnelse:

Indledning	3
Personalereduktionens betydning for arbejdsmiljøet.....	4
Vurdering af kompetencer	7
Skatteunddragelse og skatteligning	8
Bilag 1 - Baggrundsdata	9

Indledning

Regeringen udmeldte i forbindelse med forslag til Finanslov 2007, at antallet af ansatte i SKAT skal reduceres med op til 25 procent over fire år. Skatteministeren har tilkendegivet, at reduktionen vil ske ved naturlig afgang. Den varslede personalereduktion kommer til at berøre de knap 800 DJØF-medlemmer, som er ansat i SKAT. To ud af tre af disse oplever, at den varslede personalereduktion påvirker deres daglige arbejde negativt. En ud af tre mener, at SKAT er en uattraktiv arbejdsplads, og 30 procent overvejer at forlade deres job i SKAT som følge af den planlagte personalereduktion.

Det viser en undersøgelse, som DJØF har gennemført i september 2006 blandt de medlemmer, som er ansat i SKAT. Undersøgelsen er gennemført som en internetbaseret spørgeskemaundersøgelse, som er sendt ud via tillidsrepræsentanterne til alle medlemmer i SKAT. Der kom svar fra 310 medlemmer. Sammensætningen af disse er repræsentativ i forhold til alle medlemmer ansat i SKAT. Udsendelsesmetoden bevirker imidlertid, at vi ikke har et præcist tal på, hvem der har modtaget spørgeskemaet, og det er derfor ikke muligt at beregne en præcis svarprocent. Det vurderes dog, at svarprocenten ligger mellem 40 og 50 procent.

Undersøgelsen viser også, at 80 procent vurderer, at nedskæringerne medfører, at det bliver meget nemmere eller noget nemmere at lave skatteunddragelser. Ligesom 65 procent vurderer, at det ændrede fokus i SKAT fra kontrol til service kan betyde en meget mindre eller noget mindre effektiv skatteligning.

Derudover viser undersøgelsen, at den varslede personalereduktion tilsyneladende påvirker medlemmernes arbejdsglæde og arbejdsmiljøet i SKAT. Således oplever knap halvdelen, at arbejdsklimaet er dårligt, og 40 procent tilkendegiver, at de ikke er motiverede og glade for deres arbejde. At fire ud af ti ikke er glade for deres arbejde, er en langt større andel end det generelle billede af DJØFernes arbejdsglæde. Tidligere undersøgelser viser, at det kun er godt 10 procent af DJØFerne, som ikke er glade for deres arbejde.

Der er størst skepsis til den varslede personalereduktion blandt ansatte under 40 år og medarbejdere, der har været ansat i SKAT mellem 5 og 10 år. Der er således 40 procent af medarbejderne under 40 år, som overvejer at forlade deres job i SKAT som følge af den varslede personalereduktion. Ligesom hver tredje af dem, der har været ansat i SKAT mellem 5 og 10 år, overvejer at forlade SKAT.

I den modsatte ende ligger de lidt ældre medarbejdere. Undersøgelsen viser således, at kun 7 procent af dem over 50 år overvejer at forlade SKAT.

Det skal nævnes, at nogle af undersøgelsesresultaterne afspejler, at medlemmerne ikke kun har besvaret spørgsmålene ud fra den varslede personalereduktion, men også på baggrund af deres oplevelse af hele processen i forbindelse med strukturreformen.

Personalereduktionens betydning for arbejdsmiljøet

Som det ses af tabel 1, vurderer halvdelen af de DJØF-ansatte i SKAT, at det ikke er muligt ved naturlig afgang at reducere personalet i SKAT med 25 procent. Knap hver fjerde mener imidlertid, at det er muligt at reducere antallet af ansatte med naturlig afgang, men flere medlemmer siger samtidig, at det har konsekvenser for SKAT.

Tabel 1: Er det efter din mening muligt - ved naturlig afgang - at reducere personalet i SKAT med ca. 25 %?

	Procent	Antal
Ja	23 %	71
Nej	50 %	156
Ved ikke	27 %	82
I alt	100 %	309

I forhold til medlemmernes vurdering af SKAT som arbejdsplads mener knap 30 procent, at SKAT er en uattraktiv arbejdsplads. Der er dog samtidigt 35 procent, som ikke tager stilling til, om SKAT er en uattraktiv eller attraktiv arbejdsplads, mens 36 procent mener, at SKAT fortsat er en attraktiv arbejdsplads.

Tabel 2: Hvor attraktiv vurderer du, SKAT er for dig som arbejdsplads i dag?

	Procent	Antal
Attraktiv/ meget attraktiv	36 %	111
Hverken attraktiv eller uattraktiv	35 %	107
Uattraktiv/meget uattraktiv	29 %	91
I alt	100 %	309

Konkret i forhold til den varslede personalereduktions betydning for medlemmernes daglige arbejde vurderer to ud af tre, at de oplever det negativt. Som et medlem udtrykker det i undersøgelsen:

"Jeg føler allerede, at nedturen er begyndt for mig. Jeg føler, at jeg står yderst på en vippe, og jeg anser det for realistisk, at "de" vil hoppe på vippen, til jeg til sidst falder ned eller vælger selv at hoppe, før jeg falder."

Tabel 3: Hvordan oplever du, at den varslede personalereduktion påvirker dit daglige arbejde i SKAT?

	Procent	Antal
Negativ/meget negativ	65 %	198
Ingen påvirkning	35 %	106
Positiv/meget positiv	0 %	1
I alt	100 %	305

Medlemmernes arbejdsglæde og kollegiale samarbejde har tilsyneladende også lidt et knæk. Således angiver næsten 40 procent, at de ikke er glade for deres job. Som et medlem i undersøgelsen siger:

"Mange præges i forvejen af lammende ligegyldighed. Og det er folk som plejer at have arbejdsglæde og føle ansvarlighed. Det er hverken godt for de enkelte medarbejdere eller for arbejdspladsen for den sags skyld"

Det er især DJØF-ansatte, som har været ansat i SKAT mellem 5 og 10 år, som ikke er glade og motiverede for deres job. Det samme gør sig gældende for DJØF-ansatte, som er under 40 år.

Tabel 4: Jeg er motiveret og glad for mit job

	Procent	Antal
Passer i nogen/høj grad	62 %	191
Passer i mindre grad/slet ikke	38 %	116
I alt	100 %	307

Hvis tallene i tabel 4 sammenlignes med det generelle billede af DJØFernes arbejdsglæde, så ligger DJØFere ansat i SKAT langt under. Tidligere undersøgelser viser således, at knap 90 procent af DJØFerne er glade for deres arbejde mod kun omkring 60 procent i SKAT.

Arbejdsglæde kan også måles i, om man accepterer at gøre en ekstra indsats. Som det ses af tabel 5, er der en stor del, som ikke føler lyst til dette - 40 procent angiver, at de ikke med glæde gør en ekstra indsats. Der er dog fortsat knap 60 procent, som med glæde gerne vil gøre en ekstra indsats.

Tabel 5: Jeg gør med glæde en ekstra indsats, hvis der er behov for det

	Procent	Antal
Passer i nogen/høj grad	59 %	181
Passer i mindre grad/slet ikke	41 %	126
I alt	100 %	307

I vurderingen af arbejdsklimaet i SKAT, mener lidt under halvdelen af de ansatte ikke, at arbejdsklimaet er positivt og godt. Som et medlem udtrykker det i undersøgelsen:

”SKATs medarbejdere har for en stor dels vedkommende netop været igennem en meget turbulent periode. Når kravet om 25 procents personalereduktion kommer umiddelbart efter, skal man stå ret godt fast for at bibeholde en arbejdsplads styret af positiv fælles ånd.”

Undersøgelsen viser også, at det særligt er de medarbejdere med 5 til 10 års anciennitet, som ikke oplever, at arbejdsklimaet er positivt og godt.

Tabel 6: Arbejdsklimaet er positivt og godt

	Procent	Antal
Passer i nogen/høj grad	53 %	164
Passer i mindre grad/slet ikke	47 %	143
I alt	100 %	307

På trods af at der er en så stor del, som ikke mener, at arbejdsklimaet er godt, er der dog fortsat en god omgangstone kollegaerne imellem. Således angiver tre ud af fire, at der er en positiv og god omgangstone. Derimod mener hver fjerde ikke, at omgangstone er positiv og god.

Tabel 7: Omgangstone blandt kollegerne er positiv og god

	Procent	Antal
Passer i nogen/høj grad	76 %	235
Passer i mindre grad/slet ikke	24 %	73
I alt	100 %	308

Der er således en del, som har en negativ oplevelse af deres job og arbejdsmiljøet i SKAT. Utilfredsheden kan også ses ud af den store andel, som overvejer at forlade SKAT. Hele 30 procent angiver, at de overvejer at forlade SKAT som følge af den planlagte personalereduktion, mens knap 20 procent ikke har taget stilling endnu. I medlemmernes kommentarer i undersøgelsen gives en række begrundelser for, hvorfor de overvejer at forlade SKAT. Som en siger:

”Ved mindre personale og krav om udgående kontrol og service, samt det øgede krav om registrering af timer, arbejdsopgaver m.v. i utallige systemer, så vil tiden til dybdegående sagsbehandling og faglig opdatering blive væsentlig formindsket. Det faglige niveau vil blive forringet på sigt. Selve personalereduktionen kombineret med manglen på ledelse og planlægning i det daglige, samt mangel på fagligt miljø og personlig frihed i arbejdet, er grunden til, at jeg overvejer at forlade SKAT, når muligheden viser sig.”

Det er hovedsageligt ansatte under 40 år, som overvejer at forlade SKAT – 40 procent af denne gruppe. Ligesom der er en overvægt af ansatte med mellem 5 og 10 års anciennitet blandt dem, som overvejer at forlade SKAT. Modsat er det dog kun 7 procent af dem over 50 år, som overvejer at forlade SKAT på grund af personalereduktionen.

Tabel 8: Overvejer du at forlade dit job i SKAT som følge af den planlagte personalereduktion?

	Procent	Antal
Ja	30 %	92
Nej	51 %	158
Ved ikke	19 %	60
I alt	100 %	310

Vurdering af kompetencer

Medlemmerne er også blevet bedt om at vurdere, hvilke kompetencer, de mener, er de vigtigste for at kunne løse fremtidens opgaver i SKAT. Som det ses af tabel 9, er det ikke overraskende de faglige kompetencer, som størstedelen af de DJØF-ansatte mener, er de vigtigste – 82 procent har angivet dette. Herefter kommer ledelsesmæssige kompetencer og udviklingsmæssige kompetencer.

Tabel 9: De vigtigste kompetencer for at kunne løse fremtidens opgaver i SKAT

	Procent
Faglige kompetencer	82 %
Ledelsesmæssige kompetencer	62 %
Udviklingsmæssige kompetencer	42 %
Sociale kompetencer	35 %
Administrative kompetencer	32 %
Projektleder kompetencer	14 %
Øvrige kompetencer	9 %

Medlemmerne har også mulighed for selv at tilføje øvrige kompetencer, hvilket 9 procent har gjort. De kompetencer, som er nævnt, er blandt andet omstillingsevne, evnen til at sætte sig ind i mange IT-systemer, medarbejderpleje, bedre ledelse og empati.

Medlemmerne blev endvidere bedt om at vurdere, i hvilken udstrækning de kompetencer de har valgt som vigtigste, er til stede i SKAT i dag.

Tabel 10: Vurdering af om nedenstående kompetencer er til stede i SKAT i dag

	I stor/ nogen udstrækning	I mindre udstrækning/ slet ikke	I alt
Faglige kompetencer	88 %	12 %	100 %
Ledelsesmæssige kompetencer	42 %	58 %	100 %
Udviklingsmæssige kompetencer	52 %	48 %	100 %
Sociale kompetencer	74 %	26 %	100 %
Administrative kompetencer	46 %	54 %	100 %
Projektleder kompetencer	60 %	40 %	100 %

Som det ses af tabel 10, mener de DJØF-ansatte, at det særligt er de ledelsesmæssige kompetencer, som mangler (58 procent angiver at ledelseskompetencer kun i mindre udstrækning eller slet ikke er til stede i SKAT i dag). Der er således uoverensstemmelse mellem behovet for ledelseskompetencer og tilstedeværelsen af ledelseskompetencer. Skepsisen over for ledelsen i SKAT fremgår også af de øvrige forslag til kompetencer, som de DJØF-ansatte har angivet. Her efterspørges som nævnt ovenfor medarbejderpleje, bedre ledelse og empati.

Ledelsesproblemer nævnes også som et gennemgående tema i de kommentarer, som medlemmerne har skrevet i spørgeskemaundersøgelsen. Som et medlem siger det:

”Det værste ved udmeldingen er nærmest det totale tillidsbrist til ledelsen, som beslutningen medfører. Som tidligere kommunal medarbejder har jeg oplevelsen af en fusionsproces præget af, at der var en dyb afgrund mellem de holdninger, ledelsen tilkendegav, og så ledelsens faktiske handlinger/beslutninger - og den kommende personalereduktion (som ledelsen undgåeligt har leveret skyts til - og p.t. forholder sig fuldstændigt passivt til) er det sidste søm i kisten.”

Skatteunddragelse og skatteligning

Medlemmerne er også blevet bedt om at vurdere personalereduktionens betydning for muligheden for skatteunddragelser. Som det ses af tabel 11, vurderer otte ud af ti, at det bliver meget nemmere eller noget nemmere at lave skatteunddragelser, hvis antallet af ansatte i SKAT reduceres med 25 procent. Som et medlem udtrykker det i undersøgelsen:

”Personalereduktionen vil betyde, at kontrollen vil blive langt mindre, hvilket alt andet lige vil medføre, at sort arbejde og skatteunddragelse vil blive forøget. Ligesom på andre områder som for eksempel fødevarekontrollen eller i politiet er kontrol bedre end tillid.”

Tabel 11: Hvis antallet af ansatte i SKAT reduceres som planlagt af regeringen, hvor stor betydning tror du, det vil have for skatteunddragelser?

	Procent	Antal
Det bliver meget/noget nemmere at lave skatteunddragelser	80 %	247
Det bliver hverken nemmere eller sværere at lave skatteunddragelser	12 %	38
Det bliver meget/noget sværere at lave skatteunddragelser	0 %	1
Ved ikke	8 %	24
I alt	100 %	310

Afslutningsvis har medlemmerne svaret på, hvad det ændrede fokus i SKAT fra kontrol til service vil betyde for skatteligningen. Her har to ud af tre svaret, at de mener, at skatteligningen vil blive mindre effektiv. Som et medlem siger:

”Hvis de administrative ting skal ordnes, så er der ikke mange timer/medarbejdere tilbage til at lave egentlig skatteligning og moms kontrol. Som en politimand sagde: service i SKAT - det er det samme som, hvis vi sætter flere skilte op på vejene og så afskaffer færdselspolitiet.”

Det er særligt de erfarne medarbejdere med mere end 10 års anciennitet, som mener at skatteligningen bliver mindre effektiv.

Tabel 12: Hvad vil det ændrede fokus i SKAT fra kontrol til service betyde for skatteligningen?

	Procent	Antal
Meget mere/noget mere effektiv skatteligning	11 %	34
Hverken mere eller mindre effektiv skatteligning	14 %	44
Meget/noget mindre effektiv skatteligning	65 %	201
Ved ikke	10 %	30
I alt	100 %	309

Bilag 1 - Baggrundsdata

Undersøgelsen omfatter alle DJØF-medlemmer ansat i SKAT. Fordelingen på baggrundsvariablene køn, alder, anciennitet og bopæl ses af nedenstående tabeller.

Tabel 13: Køn

	Procent	Antal
Kvinde	48 %	143
Mand	52 %	152
I alt	100 %	295

Sammenlignet med alle DJØF-medlemmer i SKAT er billedet lidt anderledes. Af alle DJØF-ansatte i SKAT udgør mændene 45 procent og kvinderne 55 procent. Denne afvigelse fra undersøgelsen er imidlertid så lille, at det ikke har nogen betydning for undersøgelsesresultaterne.

Som det ses af tabel 14, er den største gruppe DJØF-ansatte under 40 år, hvorimod de to øvrige aldersgrupper er lidt mindre.

Tabel 14: Alder

	Procent	Antal
Under 40 år	55 %	169
40-50 år	24 %	73
Over 50 år	21 %	68
I alt	100 %	310

Medlemmerne er blevet bedt om at medregne deres ansættelsestid i Told & Skat eller i en kommunal skatteforvaltning i deres besvarelse af spørgsmålet om anciennitet i SKAT. Som det ses af tabellen, repræsenterer den største gruppe medlemmer, der har været ansat i SKAT i mellem 5 og 10 år. Den næststørste gruppe har været ansat i SKAT i over 10 år.

Tabel 15: Anciennitet i SKAT

	Procent	Antal
Under 5 år	18 %	55
5-10 år	50 %	156
Over 10 år	32 %	99
I alt	100 %	310

Fordelt på bopæl er den største gruppe bosiddende i hovedstadsområdet. Herefter følger Jylland.

Tabel 16: Bopæl

	Procent	Antal
Jylland	33 %	103
Fyn	6 %	20
Sjælland, øerne og Bornholm	8 %	24
Hovedstadsområdet (Kbh.kommune, Fr.berg kommune, Kbh. amt, Fr.borg amt og Rosk.amt)	52 %	161
I alt	100 %	310